

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Національного
університету “Чернігівська
політехніка”
23 лютого 2026 р., протокол № 3

Введено в дію наказом в.о. ректора
від 23 лютого 2026 р. № 48

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок відкликання (ретракції) опублікованих статей наукових
видань Національного університету “Чернігівська політехніка”

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок відкликання (ретракції) наукових статей, опублікованих у наукових виданнях Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет).

1.2. Відкликання статті є офіційною процедурою, яка застосовується у випадках виявлення порушень академічної доброчесності, публікаційної етики або суттєвих помилок, що впливають на достовірність результатів дослідження.

1.3. Відкликання проводиться відповідно до міжнародних стандартів (COPE Retraction Guidelines) та політик наукових видань Університету.

1.4. Рішення про відкликання ухвалює комісія з академічної доброчесності після проведення перевірки.

2. Підстави для відкликання статті

2.1. Стаття може бути відкликана у разі:

- виявлення плагіату, самоплагіату або несанкціонованих текстових запозичень;
- фальсифікації або фабрикації даних;
- суттєвих помилок, що роблять результати дослідження недостовірними;
- дублювання публікації в іншому виданні без належного повідомлення;
- порушення авторських прав;
- конфлікту інтересів, який був прихований авторами;
- встановлення фактів недоброчесного авторства;
- опубліковані результати містять суттєві наукові або технічні помилки, що спотворюють висновки;
- виявлено приховування фактів використання штучного інтелекту всупереч політик журналів.

3. Ініціювання процедури відкликання

3.1. Ініціаторами відкликання можуть бути:

- автор(и) статті (за власною заявою);
- члени редакційної колегії;
- рецензенти;
- читачі;
- академічні чи освітні установи.

3.2. Скарга або звернення подається у письмовій формі на адресу редакції із зазначенням фактів і доказів з наданням прізвища, імені та контактних даних заявника відповідно до чинного законодавства України.

4. Розгляд питання про відкликання та прийняття рішення

4.1. Редакція здійснює наступні дії:

4.1.1. Проводить попередню перевірку звернення.

4.1.2. Повідомляє автора(ів) та робить запит на письмове пояснення.

4.1.3. Передає матеріали на розгляд комісії з академічної доброчесності (за необхідності залучає незалежних експертів щодо оцінки ситуації).

4.1.4. Розглядає матеріали на засіданні комісії з академічної доброчесності.

4.1.5. Прийняття рішення за результатами розгляду

- відхилення заяви про відкликання як необґрунтовану;
- виправлення статті шляхом публікації коригувальної нотатки;
- ухвалити рішення про рефракцію з опублікованим повідомленням.

Рішення оформлюється протоколом комісії з академічної доброчесності (редакційної колегії).

5. Процедура відкликання

5.1. У разі ухвалення рішення про відкликання:

- на сайті журналу публікується офіційне повідомлення про ретракцію;
- у бази даних, на яких розміщено видання, надсилається відповідне повідомлення;
- зберігається доступ до тексту статті, електронна версія статті маркується як “Відкликана” на кожній сторінці статті та у метаданих;

6. Інформування сторін

6.1. Автор(и) та установа, де виконане дослідження отримують письмове повідомлення про причини та наслідки відкликання.

6.2. Заявник (якщо він не є автором) отримує інформацію про рішення редакції.

7. Апеляція

7.1. Автор(и) мають право подати апеляцію протягом 30 днів після повідомлення про відкликання.

7.2. Апеляція розглядається комісією з академічної доброчесності, рішення якої є остаточним.

8. Принципи процедури

8.1. Процедура відкликання здійснюється відповідно до принципів:

- об'єктивності - передбачає прийняття рішень щодо відкликання статей виключно на підставі перевірених фактів, документально підтверджених доказів та встановлених критеріїв оцінювання, без впливу суб'єктивних чинників, особистих інтересів чи статусу авторів;
- прозорості - повідомлення про відкликання є публічним і доступним;
- відповідальності – автори несуть повну відповідальність за достовірність і якість представлених результатів;
- конфіденційності - передбачає забезпечення нерозголошення інформації, пов'язаної з процедурою розгляду питання про відкликання (ретракцію) наукової статті, третім особам, які не залучені до відповідного процесу, а також захист персональних даних і службової інформації.;
- дотримання рекомендацій COPE (Committee on Publication Ethics).

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом ректора Університету.

9.2. Зміни до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.